

тво то се дели на "свое" и "чуждо" по конкретен етнически признак: българско-турско, осмисляно като "отсам" и "отвъд".

Хайдушкото пространство притежава своеобразна конкретност, съотнасяща се със съхранената в топонимията информация като съществен елемент на пространствената организация, кореспондиращ с различни нива от етническото развитие. Информация, която се осмисля и възпроизвежда по нов начин в хайдушкия фолклор. Но трябва да се отбележи, че при осъществяването на този процес се запазва и определена абстрактност, свързана с наследените митологични представи. Съществена роля при формирането на пространствения вариант в хайдушкия фолклор играе схващането за регионално и локално пространство, най-вече с оглед на създаването и битуването на фолклорните произведения и образите в тях.

Хайдушкото пространство е винаги ГОРЕ, разбираемо за планината и гората не само като географско понятие, но и в ценностен аспект.

ГОРЕ спрямо пространството на певица и неговият социум. В практически порядък това е свободното, незавладяното от етническия противник пространство. Това е възможното за обитаване пространство на хайдутите, които са извънзаконници от гледна точка на официалната власт от една страна, но и от гледна точка на социума и неговите правила от друга. В този смисъл това е пространството, където може да се организира и съществува хайдушката дружина като етническо воинство.

ГОРЕ, като един от елементите на пространството, се свързва конкретно и с хайдушкото сборище в частност и с организацията на пространството като цяло, но във всички случаи в контекста на идеите на хайдушкия фолклор. Съставни на хайдушкото пространство са хайдушките сборища, хайдушките пътеки, хайдушките скривалища (за хайдутите и за хайдушкото имане), хайдушки пещери, изворчета, кладенчета, варди (засади), места на сражения, черкви, манастирища, калета, върхове, скални образувания и т.н. Всичко това се осмисля, организира и функционира във връзка с образите на хайдутина и хайдушката дружина. Но трябва да се отбележи, че в повечето случаи хайдушкото пространство в хайдушкия фолклор се проектира върху конкретното реално пространство, "следва" неговата организация в етнокултурологичен план, наследява и осмисля напластената и съхранена историческа и културна информация и така "формира" "свой" пространствен вариант. Разбира се, тук не бива да се забравят специфичните взаимоотношения между фолклор и история, закономерностите в развитието на фолклора като художествена система и принципите на интерпретиране на историческите факти и събития във фолклорната история./ 89/ Това би предотвратило неаргументираното и понякога наивно пряко и дире-